



Anton Debeljak :

Spev prirode.

V mogočno in eno sta kepo zgnetla nebo se in zemlja,
v temačno in slepo očem: prepletla jo divja je vihra.
Za strelo sršela strela je svetla in tkala rešetko,
ki grom jo pregrnil potem je s plaščem brezmejnim in črnim.
Iz mraka glasovi pené se in pljuskaajo v dušo mi pesem:

„Vi vsi, ki vas zove globina prepadoj,
da iščete v njenem drobovju zakladov,
v bogatem osrčju ji trgate žile,
da izkravate neznanci vse sile
po rovih brez solnčnega soja:
vam pesem gre moja.

Vi vsi, ki vas zvabil je plamen poboja,
da mečete žitje na mečev ostrine,
da plešete bojni ples v tuje daljine,
da krešete ogenj iz jekla sovragu:
vam pesem gre moja . . .“

Še bolj zabesnela je divja nevihta v uri polnočni
in švigala strela, Jehovina kača, vžigala tmine
in grom je rval, da preglušil je spev, ga v kali zadušil —
Začutil naravo sem, zver, ki v besnosti sama se kolje,
pogoltne en rod, da novi se plod razmahne ji bolje . . .

Počasi spet mračna se kepa ločila v nebo je in zemljo,
grmada oblačna se je razmeknila: modrina azurna,
danica-zenica, krog nje obrvi oblakov temnjó.
Kak miren pogled je prirode, ko strast je prešla hudourná.



Hči grofa Blagaja.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

17.

Ob robu mlade gorske jase blizu Maglaja je sedel toplega oktobrskega popoldne trinajstletni Omar na napol ugrezlem bogumilskem kamenu pod mnogostoletnim hrastom in sanjavo gledal v sivosinjo daljavo čez veličastno morje bosenskih pragozdov, ki so se širili v svečanotih deviški krasoti proti severu do same Šave.

Dolgoletno popotovanje s cigani po balkanskih in jutrovih deželah, po Evropi, Aziji in Afriki, mu je opalilo nežnookrogli obraz; z ogorelo poltjo je čudno kontrastirala jasna modrina njegovih lepih žalobnih oči med izredno dolgimi svilnatočrnimi trepalnicami. Ozka ustna, rdeča ko zrela obgozdna jagoda, so bila resna, pre-resna za otroka, kakor da navzlic mladosti ne bi poznala veselega smeha. Gosti, črno barvani lasje so mu pokrivali tilnik in rame. Razcapana bela obleka, ukradena bogvekod v Posavini, mu je bila prekratka in kazala finoudne roke in noge, ožgane od pekočega solnca in vroče sape. Zraven njega je ležala butara kratkih vej in sehljadi.

Nagnil je glavo in z vlažnimi očmi pogledal doli, proti jugu. Ondi je ob sarajevski cesti hitela šumeča Bosna v preozki strugi mimo strmin in jesensko pisanega pralesa. Tukaj so skakale in plesale igrave luči po naglih valih; tam se je lesketalo progoma po enakomerno se premikajoči gladini, kakor bi kipelo in lilo po koritu samo vrelo zlato. Nad vodo je letal urnokril vodomec, živ smaragd. V soteski so izmed zelenja črnele škodlaste strehe lesenih hiš, nad njimi pa sta se svetila beli minaret in kupola pravkar sezidane džamije pod trdnjavo slikovitega Maglaja.

Omar je uprl komolec ob koleno, naslonil glavo na umazano malo roko in koprneče gledal proti večerni strani. Vzdihnil je globoko in vroče solze so mu orosile temne trepalnice.

„Mati, kje si? — Ali te vidim še kdaj?“

V duhu se mu je jela porajati slika za sliko iz detinjstva... Ako je mižal, se mu je včasi dozdevalo, da vidi lepo oblečeno mlado gospo, sinjeoko, zlatolaso, tako dobro, tako prijazno; zdelo se mu je, da vidi ljudi, ki mu strežejo; zdelo se mu je, da vidi

velik vrt, velik grad — ali vse to se mu je kazalo kakor izza motnomeglenega zagrinjala. Zastonj se je trudil, da bi obudil te podobe v svojem spominu tako natančne, tako žive, kakršne je občudoval včasih — v sanjah.

„Ah, polagoma pozabim vse . . . Naposled mi ostane edinole moja verižica. Pomagaj mi, Allah!“

Naglo je otipal podlako svoje suknjice in se preveril, da je dobro shranjen njegov edini zaklad, ki ga je bil ukral jako spretni Sonakaj svoji materi in ga skrivaj vrnil Omarju. Pootožila se je dečkova duša; obrnil je glavo in pogledal navzdol.

V samotni dolinici, proti severu in izhodu zavarovani z divje razklanimi pečinami, so bili večni popotniki razpeli na prisojeh sedem šatorov. Okoli njih so dražili goli in polugoli cigančki sestradane lajave pse, preobračali kozelce, cvilili, se lovili, pretepali, uhali in lasali. Nekod je tolklo kladivo po kotlu; zdajpazdaj je slišal Omar žvižge, klice, smeh, vmes pa strastno kričanje in pričkanje prepirljivih babnic. Blizu tabora so se pasli trudni osli in mršava kljuseta z zvonci pod vratom. Nad jarkom konec doline je krožila jata gavránov in odšumela proti gozdu, ako je v daljavi zapazila jastreba, tirana balkanskih višav.

Kar je zarožljalo v goščavi železje. Omar se je okrenil proti šumi, koder je bila jesen naslikala že mnogo rumenih, rjavih in rdečih lis in pik. Izza grma se je pokazala debela glava velikega medveda; od vratu mu je visela močna dolga veriga.

„A, Efendi prihaja,“ je dejal fant mirno.

Efendi ni bil navaden medved, katerih je v petnajstem stoletju toliko živelo po poludivji Evropi. Jako nadarjeni Efendi je bil največji umetnik med vsemi ukročenimi medvedi, kolikor so jih vodili cigani ali drugi medvedarji-potepuhi po belem božjem svetu. Znal je ob zvončkanju in bobnanju Omarjevega tamburina tako lepo in častitljivo plesati po zadnjih nogah, da so ga občudovali celo jalovi in zategadelj zlobni kritiki. Omarja in Efendija, obadva so radi gledali ljudje povsod, koderkoli sta se pokazala. Dobivala sta mnogo daril; žalibog jih je pobasala vse lakomna Čirikli ali pa samopašni jamadar Angar. Efendi je bil izreden talent, pravzaprav genij: plesal je zmeraj kar čisto po svoje in poskakoval samo takrat, kadar se mu je ljubilo. Zato mu je bilo pa tudi tako lepo ime; efendi pomeni turški toliko, kakor po naše gospod, in pravico do tega častnega naslova imajo samo uradniki, učenjaki, pesniki in — principi sultanske hiše, potemtakem zgolj velegospoda.

Bližal se je dečku kakor krotak pes in vlekel verigo za sabo. Iztegnil je orjaške sprednje noge daleč predse, nagnil glavo na šape, kakor bi se hotel pokloniti svojemu mlademu gospodu in prijatelju, zazehal in vljudno pokazal svoje strahovito zobovje. In kakor bi hotel pozabavati in oveseliti svojega otožnega vodnika, se je zavalil na hrbet in se jel zvirati in prekucevati semintja. Smešno je stokal in renčal kosmati pavliha, se igral z verigo, migal z nosom, vohnjal po odpalem listju in travi ter se iznova zadovoljno povaljal po rumenzelenem mahu in vonjavih bilinah. Zdajci je skočil pokoncu in si otresal listje in prst, da se je slišalo premikanje silnih udov in gostega kožuha. Sedel je po pasje, se gugal na sprednjih nogah, komično majal z glavo pa se počesal z zadnjo taco po rebrih in jel smešno po strani skakati okoli Omarja in kazati gole podplate.

„Ali je bil dober želod in žir? In gobe? In jagode? Morda si dobil tudi kaj medu divjih čebel? Pojdi k meni, Efendim!“

Pokorno je prišla zver k fantu in mu položila velikansko šapo na koleno, vendar pa tako rahlo, da se je videlo, kako se ga boji raniti z nevarnimi kremplji. Omar je pogladil prijazno mrcino po kosmatem čelu in žival je radostno godrnjala v zahvalo.

„Lezi, Efendim!“

Medved mu je lizal roko, zasopel in flegmatično legel poleg Omarja pod dob. Včasi je nezaupljivo obrnil glavo proti gozdu, koder so sekali in lomili veje za kurjavo. Otrok se je naslonil na njegova pleča in ležal v poluspanju mirno, ugodno kakor na blazini.

Na neizmerni sinjini je plaval samotni oblak. Od Drine, od turškosrbske strani je pihal čez Majeveco planino in malo reko Sprečo hladilen piš in šumotal po bukvah, borih in hrastih. Skozi veje in listje je sijalo solnce, zlatilo staroslovanske napise na bogumilskih kamenih in slikalo majave jasne lise na mah pod starim dobom, na rjavega medveda in na Omarjevo obleko. Kakor srebrne strunice so se svetile pajčje niti in počasi jadrale po prečistem, prozornem jesenskem zraku.

Efendi je spustil glavo na šape in se ni ganil. Le kadar ga je nadlegovala predrzna muha, je zastrigel z okroglimi ušesi in nejevoljno mežikal in škilil z malimi očmi za nagajivko. Od njegovega diha se je lahno zibala trava in poluvelo listje pred njim. Rahlo je sapljal veter, lahno so plesale mušice in komarji, vedno tiše in tiše je šumela hitra Bosna v soteski . . . Omar je zaspal.

S cigani in z medvedom hodi po novo zidanem Carigradu. Skozi velika vrata pride sam na vrt visokih palm in košatih sikomor.

Nenadoma je v sijajni dvorani pred lepo mlado gospo. Nepremično stoji bajnokrasna postava, enaka marmornati boginji, katerih je toliko videl na Grškem.

„Moje zlato dete!“

Čudovito mehka roka ga pogladi po licu, po lasih. Ves zatrepeta od sreče — razburjen, ginjen poklekne pred gospo — objame njena kolena.

„Mati!“

Gospa mu otre solze, ga vzdigne in objame.

„Ah, vendar si se vrnil, ubogi moj otrok!“ dahne in ga poljubi na čelo, na ustne. Čaroben nasmeh ji igra na blestem obrazu v modrih očeh. Poljublja ji belo roko. Neizmerna sreča ji sije iz blagih oči — njeni lasje so kakor zlato — vse okoli nje se sveti kakor zlato . . . Gleda jo zamaknjen, nagledati se je ne more. Ob njenih rokah zadone strune, mati zapoje in njen glas je tako milosladak. Ah, to je ona pesem . . . pesem o golobici . . . Omarju je tako lahko, telesa ne čuti več. Vedno tiše in tiše se glase strune in petje. Ali zdaj se mu nasmehne mati tako žalostno — počasi se mu jame umikati proti morju in povsodi beže sence pred njo. Obupno izteza Omar roke in jo kliče ves prestrašen. Ona mu govori, ali on ne razume nobene besede, njen glas trepeta in zamira. Čimdalje tem hitreje beži ljuba podoba proti solncu v zlato daljavo, on pa se ne more ganiti.

„Usmili se me, mamica moja! Ne zapuščaj me!“

Iz njenih oči kapljajo svetli biseri v morje. Nad vodami trepeta ganljivi glas matere, ki kliče svojega otroka. Po vsem morju zaigravajo majhni vali in na vsakem valu drhta iz bisera plamenček. Vedno više plapolajo nebrojni plameni — mahoma se vname in zagori vse morje . . .

Daleč, daleč nad gorečimi vodami plove bela postava, bel oblak.

„Mati!“

Črna megla pogoltne beli oblak, zakrije morje, zemljo in nebo. Omarja obide zona, smrtni strah — povsodi zeva prazna noč, strašno temna, strašno tiha, mrtvaška noč . . .

Omar se je zbudil z boleznim vzdihom. Solnce se je jelo bližati zapadnim bosenskim planinam; njegovi žarki so sijali dečku na ramo. Zamišljen je sedel poleg medveda in si vneto ponavljal vsako malenkost svojih tako žalostnih in tako veselih, tako strašnih in tako lepih sanj. Kmalu pa ga je zdramilo govorjenje in šum v bližini.

Iz goščave se je prikazal Sonakaj z veliko butaro dračja. Bil je vitek, lahek in krepak; stopal je prožno, ponosno in videla se mu je zavest, da bo kdaj naslednik taborskega glavarja. Za njim je hodila tolpa mladih cigank in ciganov, nekateri s sekirami, nekateri z butarami. Vsem so bila usta črna in roke omarogane od robidovih in trnuljevih jagod.

Omar je vstal, zadel svoje breme na ramo in se pridružil kričavi mladini. Medved mu je bil vedno tik za petami. V kratkem so bili doli v taboru.

18.

Na razritem in pohojenem gozdnem travniku je stalo sedem šatorov z okajenimi, pokrpanimi plahtami. Med njimi so bili križema raztreseni ogorki, cunje, slama, čepinje, pepel, oglodane kosti; po njih so se pasli roji muh. Mlajši otroci so sprejeli došle brate in sestre z velikim vriščem. V senci šatorov sta čepeli dve mladi ciganki in dojili vsaka svojega ljubljenca. Pred vhodom največjega šatora pa je sedel jamadar Angar kakor lipov bog in mežikal malomarno in dolgočasno, kakor se spodobi prvaku lenuhov. Zraven njega je drl Hanro (Meč), sila ponosen in grd cigan, s kratkim nožem mlado lisico na meh. Leno so ga gledali tovariši, leže na tleh. Za odurnim Hanrom so prežali gladni psi, mahljali z repi in se pulili za drob in druge odpadke.

Lačna Čirikli je bila že zakurila. Na petah čepe, je zdaj dregala z nagorelim drogom v ogenj, zdaj z rogovilo mešala ovseno kašo v velikem sajastem kotlu. Nad plameni je trepetal vzduh in komaj viden belkast dim se je dvigal proti skalam. Omar, Sonakaj in nekateri drugi so oddali butare kuharici.

Na drugi strani ognja je ždela na kamenu jamadarjeva prababica, stoletna Erani (Častitljiva mati), ciganska kraljica. Nebrojno gub se je gubalo in križalo na njenem usehlem rumenkastem obrazu, na čelu, na globoko udrtih licih, na širokih tankih ustnicah. Napol zakipnjene, rdeče vnete oči so strmele trudno in topo v tlečo žerjavico. Njen jako zakrivljeni nos se je skoraj dotikal ostnatega obradka; nad gorenjo ustnico so ji rasli redki in kratki sivi brki, posamezne belkaste kocinice tudi pod ušesi in na bradi. Izpod rdeče in zelene rute ji je padal šop snežnobelih las na črno kočemajko, podšito z zajčevino. Včasi je dvignila trepetavo sovjo glavo in iztegnila drhtajoče roke proti ognju.

„Gavrani, gavrani!“ je zastokala s hripavim globokim glasom in odpirala brezzoba usta.

Poleg onemogle starke je sedela devetnajstletna Sonakajeva sestra Kali (Črnulja). Gosta griva oglenočrnih razkuštranih las ji je zakrivala malone ves nelepi široki obraz. Z dolgim konjskim repom je branila staro sibilo muh in komarjev ter pela poluglasno:

Goi delal hi šuker čai,
hi la kek dad, kek dai . . .
(Tam doli je lepo dekle,
nima ne očeta, ne matere . . .)

„Molči, Kali!“ je zarevskala Čirikli nad radopevno hčerko. „Kaj bi zijala venomer! Kuhati se ti pa ne ljubi, kaj?“

„Kali, gavrani! Kali, gavrani!“ je ječala Erani. Še vedno je krožil črni oblak krokotajočih ptičev nad dolino; poletavali so proti taboru in se vračali proti reki. Užaljena Kali pa se je potuhnila in se držala neznansko kislo.

„Kali in ti, Omar, naglo po vode!“ je ukazala huda Čirikli.

Na drugi, osojni strani doline se je pretakal plitev studenec; ondu je bilo vse polno bledordečega podleskovega cveta. Tja sta šla Omar in Kali z velikim kotlom. Pred njima je hitel žejni medved k vodici in pil dolgo. Odkopala sta z rokami pesek, da bi se nateklo več vode v poglobljeni strugi, napolnila kotel in ga nesla k ognju. Omar je priklenil medveda h gabru za jamadarjevim šatorom.

Med virom in šatori je gorelo več ognjev. Poševni žarki večernega solnca so obsevali le še polovico divjeromantične doline. Po osvetljenem skalovju so rasle in polzele sence dima in šatorov.

Nenadoma so zalajali psi in se zagnali proti zevajočemu jarku, odkoder je pritekal studenec. Ondi so se na vrhu roba pomikale pisane postave v mehki luči nizkega solnca. Mahoma je bil ves tabor pokoncu. Iz vseh šatorov, od vseh ognjev so vreli cigani proti izhodnemu ostenju.

„Han tume Romničel? (Ste cigani?)“ so kričali zgoraj.

„Tele čivahia men agai! (Taborimo tukaj!)“ so vpili spodaj.

Po ozki stezici ob studencu so prihajali drug za drugim rojaki in njih živali v dolino. Veselo sta se pozdravila jamadarja, ži vahni mlajši Namir (Leopard) in Angar; vsi so poskakovali, vikali in vriskali, da je odmevalo od skalovja. Gostje so hiteli k onemogli stari Erani, križali roke na prsih in se klanjali svoji kraljici. In takoj nato so zaplesali radostni ples.

Od vseh strani so prihajale mladenke z energično in koketno hojo cigank na plesišče pod milim nebom, na travnik med virom in ognji. Izzivalno so gledale mladeniče in razmršeni dolgi lasje so jim vihrali okoli smejočih se obrazov in živopisanih cap. Nekateri so udarjali na tamburine, ročne bobne s trepetajočimi kraguljci, in klopotali z lesenimi kastanjetami. Zakipela je ciganska kri. Vsi so zapeli staro pesem, peli zdaj hrepenečežalobno, zdaj blazno-strastno. Od skalnatih sten so odmevali divji vriski, divja godba, divji glasi . . .

Med vsemi plesalkami se je odlikovala najbolj Pirani (Ljubica), petnajstletna hči jamadarja Namirja. Vzorno vzrasla in lepolica kakor indijska bajadera, je sukala in visoko nad glavo vihtela tamburin, vsa zamaknjena v opojnosladko pesem. Izprva se je vrtela tiho in lahno, milovidno in živahno kakor ptica. Razpleteni modročrni lasje so ji segali do kolen in vihrali ko črn plašč po njenem jako gubatem jasnordečem krilu. Nekoliko poševne oči so se ji svetile kakor mladi tigri. Pod olivnotemnim vratom ji je poskakoval troniz barvanih biserov. Kadar je postala in zacepetala z malimi nogami, ji je trepetal na obrazu napol otroški, napol ženski smeh.

Vedno hlastneje so tolkli plešoči in pojoči cigani in ciganke s tamburini ob čelo, pesti, komolce in dvignjena kolena in vedno hitreje, vedno strastneje so rajali plesalci. Vrela je ciganska kri. V divjem dirindaju so se mešale živobarvne obleke, lesketali med lasmi, na temnorjavi polti dolgi uhani, debeli prstani, obroči in kovani denar. Plesala sta tudi oba jamadarja. Angar je skakal kakor kozel; včasi je potegnil svoj široki nož izza pasu, požugal gori v mračno goščavo pa zopet shranil orožje. Tudi živali so se udeleževale hrupne veselice: psi so tulili in zavijali na grde načine, medved je renčal in rigali so vsi prestrašeni osli.

Omar je moral nehotoma venomer gledati hčerko jamadarja Namirja. Tako neznano čudno ga je tesnilo okoli srca, kadar je opazil, da so ga zopet ošinile njene plamteče velike oči. Zdelo se mu je, da se boji tega krasnega mladega satana.

Mahoma dvigne Pirani roke in skoči predenj. S svojimi malimi rjavimi rokami popade dečka in ga zasučje v divji opojnosti med plesalke, da se mu skoro vrti v glavi.

„Kako ti je ime?“ ga vpraša in naglo sope skozi usta.

„Omar.“

„Meni pa Pirani,“ mu reče čisto od blizu na uho, da čuti njeno vročo sapo. „Moj oče je jamadar. Poglej!“

Ničemurna bakhantinja mu pokaže svoj zlati prstan.

„Omar, kako si lep! Kadar boš večji, boš moj rom (mož) in jaz bom tvoja romni (žena). Zakaj si tako žalosten? Ah, rajša te imam kakor vse druge.“

„Kaj govoriš?“ ostrmi Omar. Tako ni še nihče govoril ž njim. Ves zbeگان gleda lepo divje dekle. In zdajci se ustavi Pirani in privije svoje prožno telo k njemu, da čuti burno utripanje njegovega srca.

„Omar, moram te poljubiti, mro pirano, mro grastoro (moj ljubček, moj konjiček), ah —“

„Pusti me! Ti!“

Burno ga objame mladi demon in ga ožge s poljubom na ustne. Njeni gosti lasje zakrijejo obadva. Med njimi vidi Omar samo le njene čarobnožarne oči. Iznova opalijo njene napol odprte ustne Omarja z dolgim divjim poljubom in kakor vampir svojo žrtev, ga ugrizne dekle za vrat.

„Skrajnji čas bo, da oddamo Omarja, ako ga hočemo prodati kot fanta,“ si misli Čirikli blizu njiju. „Haha! Neumna Pirani se je zaljubila — v punco. To bi bil pa res kaj izboren par, hahaha!“

Plesalci besne, divjajo. Zlasti jih podžiga konec pesmi:

Anda lak dui akha,
kaj si kale sar dui drakha,
muklem miri čori da!

(Za njeni dve oči,
ki sta črni ko dva grozda,
sem zapustil svojo ubogo mater!)

Vsi udarjajo neprenehoma na tla, dihajo težko in hitro: curkoma jim teče znoj od čela. Tudi starejše žene ihte in se jokajo od navdušenosti. Možje stokajo, tulijo. Naenkrat odskočijo od plesalk, si žugajo s pestmi in v zraku se bliskajo ostri noži. Pirani, vsa užnojena, se jame opotekati, spusti tamburin in se zgrudi v ekstazi na tla.

Vzdignil jo je Angar; plesa je bil konec. Šele zdaj so raztovorili došli cigani svoje osle in konje, razpeli šatore in zanetili ognje. Tu so pekli janjce na ražnju, tam so zavijali iztrebljene divje golobe in polhe s perjem in kožuhi vred v ilovico kakor v testo in jih devali med vroč pepel in žerjavico. Pečene so odrli na meh, legli okoli šatorov in ognjev in večerjali.

„Pomagajte! Naša Erani . . .“ je kriknila nenadoma Čirikli in mahala z rokami. Vse je vrelo skupaj in se gnetlo okoli nje.

Erani je omahnila s kamena na tla; dejali so ji sedlo pod belolaso glavo. Globoko udrte oči so se ji svetile ko dve svetiljki iz groba. Starka je medlela; komaj vidno trepetanje je potreslo njeno oslabelelo telo in mirno je zaspala kakor truden popotnik.

Molče so stali cigani okoli rajnice. Njene široma odprte oči so gledale navidezno prezirljivo preko vsega posvetnega. Žene in otroci so zagnali krik in jok.

„Zapustila nas je,“ je dejal Angar. „Rešena je njena duša. Njeno telo sežgimo v čistilnih plamenih na grmadi! Po drva!“

Polovica ciganov je odšla v gozd. Omar je hodil s Sonakajem.

„Danes se mi je sanjalo spet o moji materi,“ je rekel Omar tiho Sonakaju, ko sta bila sama. „O da bi mogel k njej nazaj! Prosil sem te že tolikokrat, da mi pomagaš —“

Sonakaj je oprezno pogledal na vse strani in odgovoril: „Doslej ni bilo mogoče. Ali nocoj! Blizu Save smo in nocoj bodo vsi pijani od rakije, ko zgori mrlič na grmadi. — Ko smo te vzeli, smo hiteli vedno proti jutru, včasih tudi ob Savi vodi. Spremil bi te do te reke, do tja, koder je toliko topolov, močvirja, belih štokelj in čapelj.“

„Ah!“ je kliknil Omar. Zastajalo mu je srce ob živem upanju in morilni bojazni.

„Do Doboja bi jahala, od tam pa teče Bosna mirneje, dobila bi čoln —“

„In ako uidem in se ti vrneš k staršem, kaj potem? Ali se nič ne bojiš?“

„Nič. Porečem jima: Zasedoval sem ubeglega Omarja. Utonil je v Bosni. Kaj mi moreta? Tiho!“

„Kaj pa je?“

Sonakaj je dejal kazalec na ustne in potegnil obrvi kvišku. Oba sta zadrževala sapo in poslušala nepremično.

„Ali nisi nič slišal, Omar?“

„Ničesar ne.“

„Pa vendar . . . Zdelo se mi je, da je stopil nekdo tukaj blizu na suho vejo . . . Pojdíva, Omar!“

„Tako?“ je šepetala Čirikli in se dvignila izza skale, ko sta odšla. „Le pomenita se natanko . . . Zdaj moramo prodati Omarja o prvi priliki. Bomo videli, kaj poreče Jusuf paša v Maglaju.“

